

Előfizetési árak:

Félévre . . . 80 Leu
Negyed évre . . 40 Leu
Egy hóra . . . 14 Leu
Külföldre egy évre 280 Leu.
Hirdetés — Nyílttér
díjszabás szerint.

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
SZÉKELY UJSÁGOT
néhai Molnár Emil
a
SZÉKELYHIRLAPOT
Bíró Lajos alapította.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Gen. Avarescu
(volt Gábor Áron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

Békejobbot.

A külpolitika zavaros atmoszférájában valami tisztultabb levegőt akart bevinni Titulescu külügyminiszternek Budapest pályaudvarán elhangzott üzenete.

Az éles eszü és széles látókörü román államférfi egyenesen felhívta a magyar vezetőket, hogy üljenek le már egyszer a zöld asztalhoz és barátságosan tárgyalják meg a két ország között fennálló vitás kérdéseket, azaz magyarul és röviden kifejezve, fogjunk kezét és ne haragudjunk egymásra. Titulescu szerint a látszólagos ellentétek a valóságban nem is léteznek.

Nagyfontosságúnak kellene e kijelentést deklarálni és a külpolitikai kulisszák mögül kicsengő rendezői hangot meghajlással fogadni, ha...

...ha ez az üzenet nem egy bukófélben levő kormány külügyminiszterének szájából hangzott volna el;

...ha ezzel a békeüzenettel ellentétben nem hallanánk gyűlölködő hangokat. Milyen másként lenne minden, ha egyes diplomataik itt az országban is a kísérletezés helyett az őszinteség útját választanák és tényleg leülnének a zöld asztalhoz.

De így is el kell fogadni Titulescu jó akaratát. Ő mégis olyan bizalmasa a jövő-menő kormányoknak, hogy ki szokták kérni mindig a tanácsát.

Titulescu jól ismeri az ország helyzetét és tudja, hogy a folytonos kísérletezéssel csak a romlás felé viszi az ország szekerét.

Maniu kormány megbukott, Őfelsége el is fogadta a lemondását. Helyébe más lép és Titulescu marad, az a Titulescu, aki egyik benfentes szakácsmestere a külpolitika boszorkánykonyhájának.

Titulescu valószínűleg meg fogja ismételni a pesti szavait valami más formában s ha a külpolitika egyéb eseményeit hozzuk kapcsolatba a budapesti pályaudvaron elhangzott üzenettel, nagy események kibontakozása előtt állunk.

Spectator.

Székelyek a Barcaságon.

Tanulmányi kirándulás két napra.

Írta: D. Paál Lajos.

Höltövényben még megnézzük a templomot. Méreteiben hatalmas, berendezésében pazar s mégis egyszerű, tiszta, gyönyörű templom. Különösen az oltár lep meg művészi festményeivel. A templom belsejének megfelel a külsője is. Fák avatott kezekre valló elrendezésben, magas törzsű és törpe rózsák, előbbiek téli pihenőre leföldelve, utóbbiak megkapálva és megtrágyázva. Még így télen is szép, nyáron pedig egy tündérkert az egész templom környéke, melynek a közepén ott áll örök figyelmeztetésül a hazáért elesett hősök diszes márvány emléke. Nem várfallal, vagy vasráccsal bekerített hely a templom és környéke, hanem teljesen szabad terület, melynek rendben tartása, ápolása, díszítése a höltövényi nő és leányegyesület feladata s mégsem történik meg soha, hogy avatatlan kéz még csak egy virágot is laszakítana.

Tovább vezetnek... A templom melletti kellemesen fűtött tanácsterembe megyünk. Nicolaus főbíró üdvözlő bennünket s egyben bucsuzik tőlünk meleg testvéri szeretettel. Jóleső érzéssel veszi tudomásul a mi tanulni akarásunkat, örvend, hogy be-

mutathatott nekünk sok értékes gazdaságot s szívből óhajtja, hogy ne lett legyen hiábavaló a mi Hozzájuk való menetelünk.

"Most azonban nehéz idöket élünk — mondja Ő — s ne higgyék Uraim, hogy mi is ma be tudnánk így rendezkedni, mert a válságos gazdasági helyzet minket is oda-sodort, hogy egyikünk-másikunk már a készen berendezett gazdaságot sem tudja fentartani, pedig bennünk óriási nagy az összetartozandóság érzése és saját magunk által fegyelmezett faj vagyunk. Ennek is köszönhetjük, hogy a megpróbáltatásokkal nehéz idöben élni tudunk. Természetesen ebben a teremben mi sok mindent tanácskozunk meg és igyekszünk mindig a jobbra törekedni."

Több talpraesett példát hoz fel s azok körül hadd mondjunk el egyet itt is.

"1926 évben itt tartottunk egy tanácskozó gyűlést — folytatja beszédét — s megállapítottuk, hogy a községben van 365 drb. tehén s Brassónak szállítunk minden reggel 575 liter tejet. Nem jól van ez így!... Állapítottuk meg, mert míg a papnak, tanítónak tudunk adni 12—8 ezer leus havi fizetést, addig mi csak a semmivel tengődünk, pedig nekünk is havi fizetés kell. 6 év alatt kicseréltük az egész tehén állományt s ma 40 el kevesebb, tehát 325 drb. tehénből küldünk Brassónak minden reggel 2700 liter tejet, ennek per literért kapunk 3.50 leut s ma Uraim nálunk egy 5—6 holddal rendelkező, törekvő, munkálkodó gazda minden elsején megkapja a beszolgáltatott tej-mennyisége után járó 4—5 ezer leu havi fizetését."

Nagy elismeréssel adózik a jelenlevő s minket vezető Kaulmes földmives iskolai igazgató urnak, aki időt, fáradságot nem ismerve, gazdag tudásának egész tárházát bocsátja az egész Barcaság rendelkezésére s neveli, oktatja fiaikat egy jobb jövő megépítésére alkalmas eszközökké.

En válaszoltam Nicolaus bíró talpraesett, ügyes, a komoly értelemhez szóló s

KIRÁLY VAGYOK.

Király vagyok. Királyi paripám
Aranyszerszámmal a fantáziám.

Atröpit ez a földi téreken.
A levegőég csöpp tenger nekem.
Szétverem ott a síró felleget,
Viharlovakra lasszókat vetelek,
Tovauzom a tékozló Napot,
A csillagoknak kimenőt adok,
S mikor az éjjel mindent eltakar:
Szívem csengőin megcsendül a dal.

Lágy szava dajkál szerelmes álmod.
(Aludj csak Kedves, rózsákkal álmodj!)
Hangja muzsika, bülbül szerenád
Vágyam a dalban csókját hinti rád.
Bármerre visz a játszi képzelet,
A szívem mindig itt marad Veled.
Tárjon felé bár tündér lánya kart,
Fejedhez ül és átölelve tart.

Ez a királyság mindennel felér!
Áldott palástja hermelinféher,
És úgy fedez bé, mint a lomb a fát,
Mely a vándornak enyhe árnyat ad.
Fiunk, lányunk, a hű alattvalók
Csüngnek rajtunk, mint hálóján a pók...
A derüs kép mosolyra vonja szám,
S megemelem királyi koronám.

Rákossy Zoltán.

TÉLI VILÁG.

Sűrű pelyhekben egyre hull a hó.
Megérkezett hát végre Télapó!
Fulva hozták rideg, kemény szelek...
Ki láított már ennél kutyább telet?...!

A keménylűnk, mint ördögsip, dudál,
Az udvarokban zuzmáros kut áll,
Nyöszörög, ha megérintik karját
Nyöszörögését messziről is hallják.

Minden ablak jégvirággal ébred.
Nem való ez szerelmes legénynek!
Leszakítani dehogy is lehetne
Hát feltűzni dagadó kebelre?...!

Domboldalon gyermekcsapat fészkel,
Gyermekhadnak ilyen kutya tél kell!
Fittyet hány ez szélnek... fagnak... hónak...
Mulatsága most van a szánkónak!

A korcsmákban hangos dinom-dánom.
Így könyörül Isten a cigányon!
Füstös képét izzadsággal mossa...
Mind huzatja ott a "falu rossza!"

Öreg subák ballagnak a szélben.
Imbolygásuk elmélázva nézem.
Csakugy porzik utánuk a járda,
Mintha mind a csillagokban járna!

Ölelkezik most a föld az éggel,
Vágyakozó, fájós didergéssel...
Örömben táncot jár Télapó,
S szakállából egyre csak
Hull a hó... hull a hó...

Rákossy Zoltán.

É L E T.

Dalolva, sirva, felkacagva,
Kegyellen kéjjel,
Fut az idővel,
Száguld száz-titku végtelenbe....

Honnan? — Hová?, nem tudja senki,
Célja magas az értelemnek;
Százak tusáján
Ezrek halálán,
Szerelmek, vágyak késő árán
Száguld tova a végtelenbe....

Sorssal karöltve, kacagva, sirva.
Időbe fultan sikolt a térbe:
„Isten tékints úgy néha-néha
E száz halállal játszó kinra:
Talán egy célját vesztett akardod?
Talán egy véletlenen mulott átkod?
Talán egy könnyű, régi tévedésnek
Késő, elkorcsult, furcsa végzele,
Mi itt a mélyben egyre kavargog
S mi ezertejü Élet — én vagyok?...!

Isten! — Tekints e játékhodra itt lenn
S vedd észre azt a biztos tévedést!
Koboldos, furcsa, rémséges zenénkben
Nincsen már egyéb csak egy sikolyunk...
Egy pillantásod sok az akardához,
Hogy csend legyen... és mi már nem vagyunk!
Isten! —
S aztán töröld le azt a könnyet értünk,
Te megrebenthetetlen szemeden....

Élet...
Honnan hová, nem tudja senki,
Dalolva, sirva, felkacagva,
Kegyellen kéjjel,
Fut az idővel,
Száguld tova a végtelenbe....!

I. Diénes László.

szíveket megmozgató beszédére, kifejezést adva annak a boldog örömemnek, hogy megláthattuk ezt az egyéni és egyetemes munkájában messze vidékeknek követendő példát adó, magas kulturájú Barcaságot.

Nagyon meglepett engem az a mély-séges, Istenbe vetett hit, az az iskoláért, egyházért semmi áldozatot nem kimélő és sajnáló oda-adás, mely Nicolaus bíró minden mondatából kiérzett. Az a nagy hála-adással telt szeretet, melylyel a barcasági szász-ság vezetőivel szemben viseltetik s az a megbámuló tisztelet, melylyel Hőltővény község lakossága honorálja bírójának az O érdekükben kifejtett munkásságát.

Dél előtt 11 órakor váltunk el szeretetteljes bucsuzással Hőltővény gazdától és előjáróságától s futott autónk Feketealom felé.

Készüljön

Feketealom a gyöngyszeme az egész Barcaságnak. Utunk a gyönyörű községen keresztül a község felett elterülő erdőbe vezetett, megtekinteni az ezüst rókatelepet. Hát ilyen is van? ... Kérdezheti valaki... Amint kezdtem én is.

Az erdő közötti fensíkon hatalmas kutyáknak az ugatása fogad, természetesen csak láncról ugattak. Beérkezünk a telepre... Jól megtermett, tagba szakadt, borotvált képű, kurta bundás, cigarettázó ur: a telep igazgatója fogad szívesen, szeretettel. Tizes csoportokban nézzük meg az igazgató vezetése és magyarázata mellett a róka telepet, még pedig abszolút csendben. Csodaszép és barátságos jámbor állatokat látunk, megtudjuk, hogy ezeknek párja a részvénytársaság leltárában Háromszázezer leu összegben szerepel. Csak fajtenyésztésre dolgozik a telep s csupán a kényszervágott bőröket értékesíti prémnek. Megtudjuk az is, hogy Contacuzinó főhercegasszony O fenségének innen való prēm díszíti a vállát kilencvenegyezer leu értékben.

(Folyt. köv.)

Hogyan is áll a „Transsylvania” Bank ügye?

Nagy csodálkozással olvastam a „Székely Ujság”-nak folyó évi 1. számában megjelent „Ujból gyűléstek a „Transsylvania” Bank betétesei” című cikket.

A cikkben leírt tények kapcsán ugyanis meg kell állapítanom, hogy a „Transsylvania” Bank kézdívasárhelyi fiókjának betétesei még ma sem látják tisztán a helyzetet.

Nekem jutott az a szerencse, hogy a kézdívasárhelyi betétesek gyűlésén a magán-egyezségre vonatkozó tudnivalókat előadhattam.

Erdővágás.

— A Székely Ujság eredeti tárcája. —

Írta: Dávid Iván.

Alig pítymallott még. Az égen szürke fátyolt borított a hajnal s a csillagok egymás után vették be lámpáskáikat az idők ablakaiból. A Nemere nagy nekifuvakodással dicsekedte szét a havat s a házak között visított, mikor a falakban ellenségre talált.

A házzenteléstől még érzik a tömjén illata, mintha egy-két napra a plébános hagyta volna itt emlékeztetőül az ember kis lelki bajaira. Az asztal mellett állva eszik Gergely István. A drága ételt, a jó kenyeret nyugodt, jóleső nyelésekkel nyeli, amíg annak holt élete új mozdulásra indul benne. Kézből egy darab szalonna s egy jóízűen kanyarított kenyér utána. Az étel szétjárt testében s új hivatással szalasztja a vért. Aztán egy korty szilva pálinka megfűti az izmokat a munkára. Felveszi zekéjét, oda-megy a kis ágyhoz. Egy aranyzóke, pufók kis emberke székelykedik nagy hadonászással a levegőbe. Előrecsavarja a kis öklét, megforgatja és úgy viszi csöppnyi szájába. A férfi lehajol, kiemeli a kis emberfolytatást és megcsókolja mind a két arcát:

— No Mária, az Isten áldjon! Mához egy hétre visszajövök. Ejsze addig pénzt es adnak.

— Édes uram, jaj, vigyázz magadra... Megcsókolják egymást s István nekilendül az utnak, hogy még délre a fatelephez

Kifejeztem hangsúlyoztam már ekkor, hogy az intézet nincs abban a helyzetben, hogy fix quotát igérjen a betéteseknek.

Az, hogy az intézet kihelyezéseinek 30%-át elveszítette, csupán ténybeli megállapítás volt.

Sőt a vita során felszólalók is méltányolták az intézet vezetőségének azt az álláspontját, hogy a törvények mai chaosában nem lehet fix quotát igérni. Ezért hangsúlyozom ma is, hogy legjobb lett volna a magánegyezség realizálása, ahol az inkasszó arányában lettek volna a betétesek igényei kielégítve.

Most is felteszem bátran a kérdést: ennél alkalmasabb megoldást tudna-e ajánlani valaki a mai viszonyok között?

Molnár Józsiás urnak az a véleménye, hogy az intézet 40%-os ígérete nem realis, mert a gazdasági viszonyok nem romlottak annyira egy hét alatt, hogy 70%-ról 40%-ra

Február 18-án

kelljen szállania a quotának, — teljesen alaptalan és felesleges riasztás tehát a tudatlank számára.

Aki csak kissé érti a dolgokat, tisztában van azzal is, hogy az új kényszeregyezési törvény a kényszeregyezések lefolytatására 5 évet ír elő.

Vegyen elő Molnár Józsiás ur, vagy akárki egy kamatoskamat számítási táblázatot és reá fog jönni, hogy például a Transsylvania Banknak 82 millió jogszerinti konverziós kihelyezése (aminek felét a törvény elvette, felét 30 év alatt fizetik az adósok!) 5 évre számítva csupán 12 millió Leit ér, nem is említve a bírói tartozás rendezés, valamint a követelések erőszakos behajtása folytán előállható veszteségeket.

Ez indokolja az intézet 40%-os ajánlatát! Viszont, hogy az intézet vezetősége látta és érezte azt a ferdeséget, amely a jelenlegi kényszerhelyzetből fakad, igazolja az, hogy már a törvényszékhez benyújtott ajánlatában kijelentette az Igazgatóság, miszerint: ha a viszonyok javulnak és az intézet inkasszója megengedi, a törvényesített quotán felül is elegendő tesz a betétesek igényeinek.

Ha a Transsylvania Bank másképpen tett volna, nem járt volna el az összbetétesek érdekében.

Az említett kényszeregyezséget módosító törvény ugyanis december 19-ig adott haladékot a kényszeregyezésben levő intézeteknek, hogy ajánlatukat módosíthassák. Ha a „Transsylvania” Bank nem élt volna ezzel a jogával, a mindig tette kész önző érdek a csődhöz hasonló állapotba kergethette volna az intézetet, a betéteseknek

érjen. Jómódu gazda volt azelőtt, de a földosztás meg a sok egyéb baj elvitte a birtokot. Most napszámmra dolgozik a szomszédos fatelepen. Egész héten kinn hál az erdőn és turót eszik egy kis kenyérrel. Néha szalonnát is. A székely sors, a vagyonából kiűritett becsület kesernyős ize ömlik el életén és ilyen érzéssel indul el minden hétfő hajnalán, hogy szombaton hazahozhasson néhány garast azoknak, akiknek eltartásáról Isten és ember előtt gondoskodnia kell.

Kilép az ajtón, vállára veti a fejszét s nekivág a fehéren porozó gunyos szélnek. Nyugodt, lassu lépésekben érzi életét és az ősz bizakodás habjai mossák idegeit. Már a felszeg apró házai között jár. Fejét előre szegezve töri magát a fuvásban. Mintha nagy megbeszélések folynának agyában, a gondolatok kergetik egymást. Egyszer a földnek testvérvé nőtt ember látásával megy szeméibe két csillogó pont. Aztán megáll s nézi az előtte lassan vánszorgó fekete macskát, amíg az eléri a szemben levő kerítést s nagy huzódással veti át magát rajta...

Az erdőben forgácsolódik a természet, az emberek csapásai alatt felnyögnek a fák. A gyilkos fejsze ütemesen csapódik a sudár fenyőkbe s a nagy halál-munkában benne járjat a székely lelkek fájdalma: kell, nagyon kell a pénz s ezért irtom a jó erdőt, azért vágom ezeket a hozzám nőtt életkeket, hogy csapásom üteméből betevő falat nőjön a gyermeknek, az asszonynak.

Gergely István nagy fájó lendületekkel vágja a székely erdőt. A tegnap esti beszél-

semmi sem jutott volna a banknál elhelyezett tőkéikből.

Mielőtt a „Transsylvania” Bank kézdívasárhelyi betétesei elhatároznák, hogy mit cselekszenek, szükségesnek tartottam ezekben a kérdéseknek a tisztázását.

Dr. Szász Ferencz,
vezérigazgató h.

SZEKATURA.

Szekálta: Secans.

Hallotta, Szerkesztő Ur...?

hoggy

... az az autó, melyet mindég más sofför kormányoz, könnyen defektet kap?...

hoggy

... az a bizonyos farkas az idén sem volt éhes? Nem ette meg a telet?...

hoggy

... a multkori álarcos bálon olyan jelmezek is voltak, melyek nemcsak formában és színben jelképeztek valamit, hanem illatban is...?

Sport akadémia

hoggy

... ha a kávéházakban jobb feketét adnának, még meg is lehetne inni? Így csak játékdíjakat fizetnek a délutáni vendégek...

hoggy

... majd ha fagy, korcsolyázunk? Akkor lesz jégpálya is...

hoggy

... a francia lapok az Atlantique-ot mentő hajókról mit irtak?

„Hiénák marakodnak az oroszán tete-me fölött...” szep...

hoggy

... a posta előtt a félig betömött kuttal is fognak valamit csinálni alkalomadtán? Csak még nem adódott alkalom...

hoggy

... más városokban a sintér állandóan dolgozik s kutyát uccára csak pórázon szabad vinni? Az ebzárlat pedig azt jelenti, hogy a kutyusnak szigorúan otthon a helye. Nálunk...

hoggy

... ha a Városháza melletti telket annyi év alatt csak valamennyire rendezték, levágták, vagy akár gypesítették volna, egy szegényfolttal kevesebb lenne a városban?

hoggy

... ha annak idején látogatták volna a gőzfürdőt, akkor máma, 1933-ban egy „R.T.” város nem állana egyetlen fürdő nélkül...?

getés még mindig ott sajog fülében. Hogy is mondta Gábor?...

— Te Isvány, ejsze jó volna, ha te nem ideki volnál, hanem vigyáznál a feleséged szoknyájára...

Ő nem értette meg a mondás lelkét s csak mikor a melegség feloldotta az őszinteséget, mondta meg az öreg János bá' a rettenetes igazságot:

— Pista ecsém, vigyázz odahaza a fehérszínre... Balog Gazsi erőst sokat jár hezátok, amikor ideki vagy...

Homályos, ködös januári este közeledett az erdő felé. A hegyek pipájának füstje lassan mindent betöltött s az egész levegőben egy nagy szomorúság rezgett. Szürke, alattomos mozdulásával homályossá tette a csillogó szemeket, hogy az élet apró szépségeit ne lássák.

A faóriások között még elcsattan egy-egy utolsó csapás, hogy az égbolttartó oszlopok közül ismét kidüljön egy. A fenyő meg-ingott, felkiáltott nyikorgó hangon: Jaj, jaj, én is itt születtem, székelyek, ne adjatok másnak, ne vigyetek idegenbe! Aztán sudár egyenes dereka még hajlott, még egy utolsó erőfeszítéssel megkapaszkodott a helyén maradó tuskóban és aztán halálos nagy suhogó eséssel elterült a havas hegyoldalon. Jajkiáltása visszhangzott a hegyek között s aztán néma lett a gyászoló erdő. Csak a munkások csoszsanó léptei zizegtek a levegőbe. A kidöntött életek között, mint a Halál fejszés lovagjai vonultak a házaik felé,

Németország és a békeszerződés revíziója.

(Páris) A Temps rendkívül érdekes tudósítást közöl a következő címmel: "Németország és a békeszerződések revíziója." A cikk többek között a következőket mondja:

"A tábornok kancellár közvetlen környezetében azt állítják, hogy Schleicher meg fogja lepni a genfi konferenciát a revízió kérdésének felvetésével. Akkor fogja napirendre hozni ezt a kérdést, mikor a többi államok a biztonság problémáját fogják felfüggeszteni. A kancellár nem ringatja magát hiu illúziókban egy ilyen intervenció azonnali sikerét illetően, de meg van győződve róla, hogy a kérdés felvetése meg fogja mozgatni az embereket, kényszeríteni fogja a feleket, hogy állást foglaljanak, vitát provokál az európai határok fölött, kényszeríti az egyes államok közvéleményét, hogy medítálgon a kérdés fölött. Így módon ki fog alakulni egy olyan atmoszféra, a melyben néhány év múlva hasznos eszmecsere jöhet majd létre ebben a kérdésben az európai diplomata és államférfiak között."

"A genfi konferencián fel fog merülni a biztonság kérdése, mert az antant csak abban az esetben lesz hajlandó hozzájárulni Németország fegyverkezési egyenjogúságához, ha ezzel párhuzamosan megfelelő garanciákat kap a béke biztosítását illetően. Schleicher viszont így gondolkozik: Az államok területi biztonságának garantálása a statusquo fenntartását jelenti. Ehhez viszont szükséges az, hogy a területi statusquo mindenkit kielégítsen. Ha nem elégít ki mindenkit, az elégedetlen országok nem fogják ezt a garanciát megadni. Sem Németország nem fogja megadni, sem Magyarország, vagy Bulgária, nem is beszélve Olaszországról és Oroszországról. Mielőtt tehát biztonságról esne szó, egy olyan területi statusqvót kell megállapítani, amelyhez a felek jó szándékból hozzájárulnak. Az az meg kell csinálni a revíziót. Ez a lényeges kérdés, amely úgy a lefegyverzés, mint a gazdasági megégyezés és általában az európai béke megszerzésnek egyetlen és tényleges alapja."

A Temps feltűnés keltő cikkéhez az Adeverul párisi tudósítója a következő reflexiókat fűzi:

"Ha Schleicher Genfben fel fogja vetni a revíziót akkor, midőn Franciaország garanciákat kér maga és szövetségesei területi biztonsága számára, a leszerelési konferenciát fel fog kelleni osztatni anélkül, hogy csinálhatott volna valamit. És Németország fel fog fegyverkezni az összes államok hozzájárulása nélkül."

Sorban, egyesével, ütemes lépésekkel. A legtöbb elromlott lépések ritmusa, mindenki féloldalas aprókat lépett, nehogy bukással vonja magára a figyelmét a szomorú embereknek.

Tisztességtudóan lépnek be a házikó egyetlen szobájába, hogyan felvegyék egy heti verejték árát. A vastagajkú, szemüveges, szepregöndörödött hajú fiatalember kiszámálja eléjük a pénzt. Egyenként. Mikor Gergely István lép elő, az fiatalember visszakapja a kezét s nagy énvagyokazur hagon azt mondja:

— Maga kevesebbet kap!

— Miért?

— Ezen a héten nem dolgozott úgy, ahogy kellett volna. Ezért levonás jár!

— Immán nekem mindegy...

A kisvasut gőzöse szuszogva dicsekedett mozdony mivoltával. Apró kerekai szorgalmas kattogással szántottak a havas vágányon. Az egyik kis kocsiában beburkolózott emberek szorongtak a szombatesti hazatérésnek. Még vagy két kilométert van hátra a gyárig, ahonnan tovább gyalog kell bandukoljanak a faluig. Csendes pipafüst és békés szavak melengették az emberek lelkét s ez már az otthon előküldött fogadása volt.

Egyszerre nagy dohogással megáll a kisvonat s a gépész kiáltására mind leugranak,

Egy évszázados fatörzs fekszik keresztül a vágányon. Mintha azért tartaná fel a testvérei gyilkosát, hogy itt, az ősi birodalomban megboszulja az ők kiontott életét. Az emberek neki cihelődnek s nagy moz-

HIREK.

SZÉKELY UJSÁG

Politikai hetilap.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Jan.

14

1933.

— Hátrálékos előfizetőinket kérjük előfizetéseik mielőbbi rendezésére.

— Előadó-esték a Kath. Otthonban. Január 12-én volt a Katholikus Otthon VI. előadó-estéje. Dr. Boga Alajos igazgató a legnagyobb magyarnak, Széchenyi István grófnak életét és főbb műveit ismertette a töle megszokott, lebilincselő modorban. A közvetlen kedves hangú előadás mély nyomokat hagyott a hallgatóság lelkében. Dr. Várhelyi Gyula tanár folytatta a tavaly megkezdett előadás ciklusát. A középkor egyik legszebb fejezete az előnyomuló török elleni küzdelem s a Hunyadiak dicsőséges kora elevenedett meg a tartalmas, lelkes előadásban. Mindkét előadót lelkesen ünnepelte a szépszámu közönség. A jövő csütörtök esti (jan. 19) előadás Arany János emlékének lesz szentelve. Előad: Szász József tanár.

— Pávai Vajna Miklós halála. Amint lapunknak írják, Pávai Vajna Miklós ny. határrendőrségi tanácsos, volt országgyűlési képviselő és a Székely Nép társzerkesztője váratlanul 73 éves korában Sepsiszentgyörgyön elhunyt. A vármegye köz- és politikai életében utolsó percig tevékenyen kivette a részét. A pályafutását a vármegyénél kezdte, ahol 1907 év végéig főjegyző volt. Ekkor a szabadelvű párt Szentiványi Miklós alispán nyugalombavonulásával alispánnak jelölte, azonban a függetlenségi és 48-as párt jelöltjével, Király Aladárval szemben megbukott és egyben kibukott a főjegyzőségből is. Innen Brassóba került, ahol kir. határrendőrségi tanácsos lett és e pozíciójában meg is maradt a háború kitöréséig, amikor országgyűlési képviselővé választották s a forradalomig képviselte a sepsiszentgyörgyi kerületet. Az elvük mellett szakadatlanul kitaró politikusi típusa volt, aki a román impérium alatt is magyar kötelességtudással szolgálta nemzetét. Néhány évvel ezelőtt a Székely Nép társzerkesztője lett s az újságírói tollat a halál ültette ki kezéből. Elhunytát többek között felesége, Zathurecky Viola gyászolja. Temetése január 10-ikén volt nagy részvét mellett.

— Nagy gazdasági fellendülést jósolnak. Axel Enstrom, a svéd mérnökkamara elnöke azt jósolja, hogy ettől az évtől kezdődőleg a világ gazdasági helyzetben rendkívül nagy javulás következik be. A mérnök alapos tanulmányozás után szűri le a következtetését, azonban kijelenti, hogy a közgazdaság felvirágzása csak 1935–36-ban éri el a maximumát, addig folyton emelkedni fog. 1935–36 után már az ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági termelés aranykor-szaka lesz.

Már megkezdődött a helyek előjegyzése a Sport akadémiával kapcsolatos Sport-bálra a Kovács-hirlapirodában.

dulásokkal elvonszolgák a faóriást. Gergely István alulról tartja a tuskót, nehogy leszaladjon és ismét a vágányra kerüljön a következő fordulónál. Odafenn huzzák az emberek:

— Hééé rukk!

Egyszerre lendülnek a karok, megmozdul a tuskó. Gergely Istvánnak megcsuszlik a lába és hasravágódik a sötöttségben. Mozdulni nem tud. Egyik kezére rácsuszott a tuskó. Segítségért hiába kiáltana, mert nem engedhetik el a fát. Egyszerre maga előtt látja az otthon képét, megelevenedik a felesége s a kisfia. Pedig még egyszer haza kéne menni. Hogy lássa, mi az igazság... hátha csakugyan rossz a felesége... akkor nem is érdemes... A rémület verejtéket taszít homlokára s a Halál fagyos kezét érzi vállán... Jaj a fiam...!

Odafenn még huznak egyet a tönkön. Egy pillanatra megszabadul a keze. Az összezúzott kéz rettentő fájásokat küld feléje s nem tud mozdulni. De fellángol benne az életremény. Néhány pillanatig úgy fekszik, majdnem alétan, amikor az erdőboszuló fa ismét megindul s halálos öleléssel takarja el az aldozatát...

Otthon a kis szobában cihelődés hangja hallszik. Lágyan ölelő asszonyhang:

— Osztán este hazajő az uram... hét-főig ne gyere...

Nyílik az ajtó s a meleg szobából előbb egy pára-tömeg gomolyog ki, utána Balogh Gazsi. Szemei vörösek, karikásak. Fáradt lépésekkel tántorog ki a kapun...

Odakinn a hegyen most teszik a vonatra Gergely István összeroncsolt testét...

ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJÁTEK!

Főhúzás: Február 8-tól márc. 16-ig

A főhúzáson 194.000.000.

össznyeremény lesz kihúzva.

A nyerési esély tehát a most belépő új játékosnak is horribilis!

Tíz, nyolc, öt, három stb. milliós nyeremények!

Siessen, vegyen azonnal sorsjegyet az árusítóknál:

Mihály László és Kovács-hirlapiroda
Kézdivásárhelyen.

— HALÁLOZÁSOK. Özv. Páncél Andrásné sz. Kovács Sára életének 76. évében január 12-én, hosszas betegeskedés után városunkban meghalt. Páncél Lujza vendéglősnő édesanyját gyászolja az elhunytban. Ma, szombaton délután temették mély részvét mellett. — A menedékházban elhunyt Szócs Ilona, néhai id. Szócs Lajos mészáros testvére. Csütörtökön temették. — Sulyos csapás érte Hatházy Zsiga ékszerészt és nejét, Bod Piroskát: 7 hónapos kis fiuk, Zoltán pénteken váratlanul elhunyt. A kis halottat ma temették el. — Az Urnak egy öreg szolgálja, a kézdiorbai papságnak egyik értékes munkása: Jankó Antal ny. plebános, arany-misés pap életének 82. lelkipásztori működésének 57-ik esztendőjében tegnap Kézdivásárhelyen elhunyt. Temetése hétfőn délelőtt lesz.

— Kereskedőink tea-estje. Január 21-én, szombaton rendezi a Kereskedők Egyesülete második tea-estjét a kör helyiségében.

— A kézdiszentléleki ifjuság táncmulatsága. Holnap, vasárnap a Kézdiszentléleki Legény és Leányegylet a Népház nagyszobájában színelőadással egybekötött táncestet rendez. Előadásra K. Pap János "A cseperke kalap" című népszínműve kerül a falu legjobb műkedvelőinek közreműködésével. Az estén a Legényegylet zenekara muzsikál.

— Nyugalanság a Transsylvania Bank betétesei között. Ezen a címen megjelent híreinkre a következő helyreigazítást kéri: "Székely Ujság" tekintetes Szerkesztőségének Tárgu!-Sácuesc. Sajtótörvényre való hivatkozással, tisztelettel kérem alanti nyilatkozatom közzétételét: Ezen nyilatkozatomból minden olvasó tisztán követhető. Az "Ellenőr" időszaki lap legutóbbi számának megjelenése előtt pár nappal telefonice felhívott dr. Balázs András pápai prael az erdélyi R. K. Status referense és közölte velem, hogy az "Ellenőr" szerkesztője nála van és őt megkérte arra, hogy a lap anyagi érdekében nálam interveniáljon. Én a Praelatus urnak szószerint a következő választ adtam: a legnagyobb immoralitásnak tartom, hogy amikor a támogatásra szorult betéteseknek sem tudunk fizetni, akkor az "Ellenőr-t" anyagilag támogatassuk. Hasonló eredménnyel ugyancsak az "Ellenőr" megbízásából dr. Szász Ferenc igazgatósági tagunk is interveniált nálam. A "legteltesebb bizalmatlanság" szításának itt van a magyarázata. Kiváló tisztelettel: László Endre a "Transsylvania" Bank r. t. vezérigazgatója.

— BEKÖSZÖNTÖTT A TÉL. Kedre virradólag beállott a havazás, ami végre meghozta a telet. Most már van hótakarója az őszi vetésnek.

— K. S. E. február 18. Mint értesülünk, a K. S. E. nagy előkészületeket tesz febr. 18-án este 9 órákor Sportakadémiával egybekötött báljára. A bál a Vigadó színháztermében lesz megtartva s azt a sport minden egyes ágából való bemutató előzi meg. A K. S. E. vezetősége lázasan dolgozik a bál sikerén s nemcsak városunk, hanem a vidék is erősen érdeklődik. Ép azért tanácsos, ha mindenki idejében szerzi be jegyét, ne hogy lemaradjon. Jegyek előre válthatók a Kovács-hirlapirodában.

— KIRÁLYI VADÁSZAT. Január 20-án Sándor jugoszláv király Sinajába érkezik és részt fog venni az udvari vadászaton.

— Az ojtóziak Bereckben. Amint mult számunkban megírtuk, Ojtozban az ifjuság a Danubia tisztviselőkarával az élen sikerült táncestet rendezett s a befolyó jövedelemből 68 szegény gyermeket ruházott fel. A tehetséges és áldozatkész műkedvelő gárda Schreiber mérnök és Erdőssy pénztáros vezetésével és közreműködésével mellett január 7-én Bereckbe rándult át és ott a róm. [kath. egyház kultúrtermében mulatságos műsorú táncmulatságot rendezett. Az ojtóziak berecki szereplését szép siker jutalmazta, a nagy számú közönség reggelig mulatott.

— Sok hamis 1000 leus van forgalomban. Amint a Banca Națională megállapította, sok hamis ezerleus van forgalomban. A közönség helyesen teszi, ha jól szemügyre veszi a kapott ezerleusokat, mert könnyen felismerhető a hamisítvány. Eppen ezért a Banca Națională a következő ismeretű jeleket közli a hamis ezerleusokról. a) Papírjuk gyengébb minőségű, színük sötétebb, hiányzik róluk a jó bankjegyeket jellemző fény. b) A víznyomás kevésbé világos és rajzuk nem egyezik a jó bankjegyek víznyomásának harmóniájával. c) Ha a hamisított bankok nyomását figyelemmel nézzük, akkor hiányokat és festékfoltokat találunk rajta. d) A bankjegy sarkain és közepén levő tűk és számok más metszésűek, nem egyeznek a jó bankokon levőkkel. e) A festék színe sötétebb.

— Második kultur-est az Ipartestületben. A kézdivásárhelyi Általános Ipartestület január 22-én, vasárnap este 8 órai kezdettel tartja meg a második kultur tea-estélyét. Előadó: dr. Fekete András ipartestületi ügyész. Kellemes szórakozásról gondoskodva van. Iparosságunk támogatása érdekében minél nagyobb számban legyünk ott.

— Astra-gyűlés. Holnap, vasárnap d. u. 5 órakor az „Astra” Kultúregyesület a Primária nagyertermében gyűlést tart. Előadást dr. Suciu Sibianu Mircea fog tartani.

— A bukaresti rádióban lesz kisebbségi műsor is. A román rádiótársaság elhatározta, hogy a jövőben igyekszik a nemzeti kisebbségek igényeit is kielégíteni. A bukaresti adóállomás műsorába a kisebbségeknek szóló különleges közvetítéseket iktatnak.

— HUSZ LEGYET NYELT EL EGYSZERRE. Senatobia mississippii városban egy Mildred Moor nevű leány kárterítésért bepörölt egy édesített gyártó céget azon a címen, hogy egy légy volt valamelyik üvegben, amelynek tartalmát, legyetül megitta. A társaság egy Jigget nevű kollégiumi professzorral akarta bebizonyítani, hogy a légy lenyelése egyáltalában nem ártalmas dolog. A bíró megkérdezte a tanárt, hogy vajjon meginná egy olyan italt, amelyben légy van? Hogyne, volt a válassz, még ha husz légy volna is benne. Mire rövidesen átadtak neki egy pohár italt, pontosan husz légygel el látva. A professzor arcrándulás nélkül lenyelte a pohár tartalmát és semmi baja sem lett. A nagyszerű mutatóvány azonban még sem használt, mert a bíróság a leánynak 500. dollar kárterítést ítél meg.

— Elveszett. Egy függő óralánc elveszett. Becsületes megtalálójá adja be a Kovács-hirlapirodába.

*) RÓNAI TÁNCANÁR f. hó 18-án új táncan-folyamot kezd. Érdeklődni és irathozni lehet Turóczy papirkereskedésben. Szíveskedjék minden érdeklőt a kezdetnél föltétlenül megjelenni.

A KÉZDIVÁSÁRHELYI MUZEUM nyitva van és díjtalanul megtekinthető az Erzsébet Árvaház emeleti helyiségében minden csütörtökön d. e. 11-1 óráig és téli napokon vasárnap d. u. 2-4 óráig.

A farsang legnagyobb műsoros estje február 18-án.

Nyilvános köszönet

a Kézdivásárhelyi Múzeum részére adományozott tárgyakért.

482. Szöcs Lajos tanítóképezdei tanár: 4 drb. papírpénz és az Ausztriai császárság 1849 évi alkotmánya, 483. Szabó Klára (Ödön leánya) tanuló: régi rézpénz, 484. „Pityi Palkó”: régi látképes lev. lapok, 485. Bálinth Vince el. isk. tanuló: régi rézpénz, 486. ifj. Lukács Viktor: egy könyv, egy régi pénz, 487. Lukács Z. Sándor vendéglős: 4 darab szerb katonai érdem-érem, 488. Diénes Pál Csaba: Magyar postatakarékpénztári pénz, 489. Diénes László: kristályos mészko a bucsesci Jalomita barlangból, 490. Keresztély Erzsébet tanuló: 3 drb. rézpénz, 491. Oanca Oktavián: egy ezüst pénz, 7 aprópénz, 4 bankjegy, 492. I. Diénes Lajos gimn. tanuló: 16 régi pénz, 2 érem, 7 csiga, 493. Derzsi Ilus: a Vöröskeresztől kapott kitüntetési érmének diplomája és Történelmi Lapok 1893. 1894., két kötet, 494. N. N. néhai Fekete Károly teológus korabeli ceruzarajza.

Száraz bükk hasáb

tüzi fa

métermázsánsként is kapható Zsarnocky-fatelepen. (Nagymihály-telep mellett.)

Tájékoztató a sétatéri jégpályáról.

A Józsiás és Emilia sétatéri alapítvány jégpályája megnyitott és naponta este 10 óráig a közönség rendelkezésére áll. Melegedő, ping-pong asztaljáték a kioszkban.

Jegyek árai a következők: Napi-jegy felnőtteknek 10 leu, vasárnap és ünnepnap 12 leu. Diák és gyermek jegy-ezen változatban 5 ill. 6 leu.

Idényjegy felnőtteknek 200 leu, személyenként, diák és gyermekeknek 120 leu. Családjegy idény bérletnél többszemélyre 20% kedvezményre váltható. Ezen idény-jegyek Neuman Ernő ny. szds.-nál váltható.

Napi jegyek a jégpályánál Ifj. Gábor Lászlónál és Neuman Andrásnál válthatók.

Az alap. igazgatóság a jégpálya ellenőrzésével dr. Molnár Dénes, Neuman Ernő ig. tagok és Tréger Rezső alap. gondnok-urakat bízta meg.

KÖZGAZDASÁG.

Kedvezményes áru legkorábbi burgonya vetőmag. A Kolozsvári Gazdasági Egylet nagyobb mennyiségű „Allerfrüheste” legkorábbi burgonya vetőmagot szerzett be, amelyet kedvezményes áron fogja kiosztani az érdeklőt termelők között. A Németországból hozott és utántermelt nemesített burgonya vetőmag kiváló tulajdonsága a korai és bő termés. A burgonya nem fő szét és korábban élvezhető, mint a korai róza. E burgonya fajta az Erdélyi Gazdasági Egylet burgonya és kukorica vetőmag kiállításával került először Erdélybe, azzal a 27 fajta burgonyával együtt, amellyel a Deutsche Landwirtschaftliche Gesellschaft (Berlin) vett részt az EGE. kiállításán. A burgonyára előjegyzéseket elfogad a Kolozsvári Gazdasági Egyesület titkári hivatala Kolozsvár, Attila u. 10.

Meghívó.

A Kézdivásárhelyi Sport Egyesület (röviden: K. S. E.) évi

RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

folyó 1933 évi január hó 29-én, vasárnap délután 3 órakor Kézdivásárhelyen, az egyesület Klubhelyiségében (Str. Garej No. 6.) fogja megtartani, amelyre a tagokat tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. A jegyzőkönyv hitelesítése két tag kinevezése.
2. A fegyelmi bizottsági elnök jelentése.
3. Titkári jelentés.
4. Gazda jelentése.
5. Szerzős jelentése.
6. A tribünépítő bizottság jelentése.
7. Pénztáros jelentése.
8. Alelnök jelentése.
9. Szakosztályvezetők jelentése.
10. Könyvtáros jelentése.
11. Vigalmi bizottsági elnök jelentése.
12. A folyó évi költségvetés megállapítása.
13. Az előző évről, tisztikarnak és a választmánytagoknak a felmentvény megadása.
14. Elnök, tisztikar, valamint az összes választmányi tagok lemondása.
15. Korelnök megválasztása és a kandidáló bizottság kijelölése, azután az új tisztikar és a választmányi tagok megválasztása.
16. Indítványok az alapszabályok 9. §-a értelmében.

A választmány.

A mozi műsora.

Január 15 és 16-án, vagyis vasárnap és hétfőn este 1/29 órakor, vasárnap délután 1/26 órakor színre kerül

Az alvilág árnyai Harry Piel második hangos filmje. Első jelenetétől az utolsóig lélekzetviasszafojtóan izgalmas és lebilincselő bűnügyi cselekmény. Kalandor és téli sport felvételekkel.

Szereplők: Harry Piel, Dory Holm, Elizabeth Ginajeff.

Január 21 és 22-én, szombaton és vasárnap este 1/29 órakor, vasárnap délután 1/26 órakor lesz bemutatva

Hay-Tang rendkívül izgalmas tárgy Kinai dráma 8 felvonásban.

Főszereplők: Anna May, Wong Franz Lederer.

JÖN: „Az Utca angyala” „Világ vége” Franklestein Agyafúrt riporter stb nagy slágerek.

Minden vasárnap „HETI HIRADÓ” a legújabb világi eseményekből.

No. G.7806/1932.

Publicație de licitație.

Subsemnatul portărel delegat prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 7806/1932 a judecătorie de ocol Târgul-Săcușec în favoarea reclamantului Soc. Bancara repr. prin avocatul Dr. K. Kovács Ștefan pentru încasarea creanței de 30000 lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 19 Ianuarie 1933 la orele 3 am p. m. la fața locului în Tg.-Săcușec la stabilamentul Transilvaniei unde se vor vinde licitațiune publică judiciară 6 vagonete în valoarea de 24000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Tg.-Săcușec, la 3 Ianuarie 1933.

Ștefan Vântsa port. del.

Az inyesmester szakács-könyve

Hatalmas gyűjteménye a szakácsművészetnek.

Mintegy 500 oldalon felfedezhető mindaz, ami egy háztartásban az egyszerű és gazdag konyhánál elkészíthető. — Érdekesekek az ünnepi és hagyományos napok teritései.

Csak 150 leu diszes kötésben e hatalmas munka.

Kapható a KOVÁCS-hirlapirodában.

Felhívom a nagyérdemű közönség

szíves figyelmét, míg a készletem tart,

primaminőségű 0, 2, 4, 5-ös

TURNUSEVERINI és CRA-

JOVALI isztjeimre.

Szükségletét feltétlenül nálam szerezze be!

Jó minőség!

Olcsó árak!

BENE ALBERT.

Tisztelettel értesitem a n. é vásárló közönséget, hogy a mai kor igényeinek berendezett

rőfős és rövidáru üzletet

nyitottam, ahol a legolcsóbb napi áron állok a n. é vevő közönség b. rendelkezésére.

Tisztelettel:
TÓTH FERENCZ.

Tört aranyat, régi arany és ezüst érmeket legmagasabb

áron vásárolok.

GRUBER ADOLF

ékszerész.

KÉZDIVÁSÁRHELY.

IDEAL SZALON

A n. é. közönség b. tudomására hozom, hogy a Kereskedő Kör alatti üzlethelyiségben, (Főter 37. sz. alatt) ifj. Pataky József vezetésével

női és férfi fodrász szalont

nyitottam. Végzünk mindennemű és szakmába vágó munkákat, u. m.:

Bubi, Bébé, Médi stb. hajvágást schamphon fejmosást villamos hajszáritással

A legújabb divatu ondolás!!

Manikűr!

Férfi hajvágás, borotválás stb. a legjobb kivitel és legolcsóbb árak mellett

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kéri:

PATAKY J. az IDEAL-SZALON tulajdonosa.

Házi kenyérsütést

mindennap 9—10-ig,

ünnep kivételével elfogadok

FEKETE pékmester.

TÁRS KERESTETIK egy jól jövedelmező üzlethez Birtos-jövő jellege alatt a kiadói hivatalban Târgu-Săcușec

Tisztelettel értesítjük a mélyentisztelt közönséget, hogy

hentesáru

üzletünkben legkényesebb izléseknek is megfelelő mindenféle áruk

frissen és olcsón

beszerezhetők.

Rendelésre vidékre is házi sonkákat és husokat pácolva és készítenek és füstölnek.

Kérve a n. é. közönség további pártfogását, vagyunk kész szolgálatát:

CLOOS ÉS KUNA.

Milliomos lehet ha osztálysorsjegyet a Révész Ernő collecturából!

Tipografia „MINERVA” nyomda Târgul-Săcușec (Kézdivásárhely) 1932.